

The Role of Women, Girls, and Families in the Post-War Structure

Zeinab Baghiat Esfahani

Affiliated Faculty Member, Department of Islamic Studies, Islamic Azad University, Hashtgerd Branch, Iran.

Email: Zeinab.baghiat@mailfa.com

Abstract

The post-war period is a decisive stage in reconstructing social and cultural structures, requiring the restoration of social capital and human bonds alongside infrastructural rebuilding. Women, girls, and families are pivotal groups in facilitating this process. Women play a vital role in strengthening collective trust through social networks, while girls, as the future generation, reproduce values of peace and development. Families ensure psychological stability and social cohesion. This study, using a descriptive-analytical method, examines the participation of these three groups in post-war reconstruction and analyzes the existing challenges and capacities. The findings indicate that without women's active presence, girls' education, and family stability, social and cultural reconstruction will not be fully realized, hindering sustainable development. Empowering these groups is an essential strategy for overcoming post-war crises and achieving long-term social resilience and stability.

Keywords: Post-war period, Women, Girls, Family, Social Reconstruction.

دور النساء والفتيات والأسر في هيكلة ما بعد الحرب

زينب باقيات أصفهان

عضو هيئة التدريس المنتسب، قسم العلوم المعارف، الجامعة الإسلامية الحرة، فرع هشتگرد، إيران
البريد الإلكتروني: Zeinab.baghiat@mailfa.com

الملخص

تعد مرحلة ما بعد الحرب فترة حاسمة في إعادة بناء الهياكل الاجتماعية والثقافية، والتي تتطلب ترميم رأس المال الاجتماعي وإحياء الروابط الإنسانية بالإضافة إلى إعادة بناء البنية التحتية. تعتبر النساء والفتيات والأسر من أهم المجموعات الميسرة في هذه العملية. تلعب النساء دوراً حيوياً في تعزيز الثقة الجماعية من خلال الشبكات الاجتماعية؛ كما تعيد الفتيات، كجيل صانع للمستقبل، إنتاج قيم السلام والتنمية، وتضمن الأسر الاستقرار النفسي والتماسك الاجتماعي. تبحث هذه الدراسة، باستخدام المنهج الوصفي التحليلي، أبعاد مشاركة هذه المجموعات الثلاث في إعادة الإعمار بعد الحرب وتحلل التحديات والقدرات القائمة. وتظهر النتائج أنه بدون الحضور الفاعل للمرأة، وتعليم الفتيات، واستقرار الأسرة، لن تتحقق إعادة الإعمار الاجتماعي والثقافي بشكل كامل، وستواجه التنمية المستدامة صعوبات. إن تمكين هذه المجموعات هو ضرورة استراتيجية لتجاوز أزمات ما بعد الحرب وتحقيق الاستقرار الاجتماعي طويل الأمد.

الكلمات الرئيسية: فترة ما بعد الحرب، النساء، الفتيات، الأسرة، إعادة الإعمار الاجتماعي.

نقش زنان، دختران و خانواده‌ها در ساختار پسا جنگی

زینب باقیات اصفهانی

استاد هیئت علمی وابسته، گروه معارف، دانشگاه آزاد اسلامی واحد هشتگرد

zeinab.baghiat@mailfa.com

چکیده

دوران پسا جنگ مرحله‌ای تعیین کننده در بازسازی ساختارهای اجتماعی و فرهنگی است که علاوه بر بازسازی زیرساختی، نیازمند ترمیم سرمایه اجتماعی و احیای پیوندهای انسانی است. زنان، دختران و خانواده‌ها از کلیدی ترین گروه‌های تسهیل‌گر در این فرآیند محسوب می‌شوند. زنان با ایجاد شبکه‌های اجتماعی، نقش مهمی در تقویت اعتماد جمعی ایفا می‌کنند؛ دختران به عنوان نسل آینده‌ساز، ارزش‌های صلح و توسعه را بازتولید کرده و خانواده‌ها ثبات روانی و انسجام اجتماعی را تضمین می‌نمایند. پژوهش حاضر با روش توصیفی-تحلیلی، ابعاد مشارکت این سه گروه را در بازسازی پس از جنگ بررسی کرده و چالش‌ها و ظرفیت‌های آنان را تحلیل می‌کند. یافته‌ها نشان می‌دهد که بدون حضور فعال زنان در تصمیم‌گیری‌ها، آموزش هدفمند دختران و استحکام نهاد خانواده، بازسازی اجتماعی و فرهنگی به طور کامل محقق نخواهد شد و توسعه پایدار با دشواری روبه‌رو می‌گردد. توانمندسازی این گروه‌ها نه یک انتخاب، بلکه ضرورتی برای عبور از بحران‌های پسا جنگ و دستیابی به پایداری اجتماعی است. واژگان کلیدی: دوران پسا جنگ، زنان، دختران، خانواده، بازسازی اجتماعی

مقدمه

جنگ پدیده‌ای چندبعدی است که پیامدهای آن از سطح مادی فراتر رفته و بنیان‌های اجتماعی و روانی جوامع را تحت تأثیر قرار می‌دهد. آثار اجتماعی و فرهنگی جنگ گاه تا نسل‌ها باقی می‌ماند و باعث ایجاد شکاف‌های عمیق در روابط انسانی و همبستگی اجتماعی می‌شود (عمادی، ۱۳۹۰). پس از پایان جنگ، جامعه با دو نیاز اساسی مواجه می‌شود: نخست بازسازی زیرساخت‌ها و دوم ترمیم شبکه‌های انسانی و سرمایه اجتماعی. تجربه کشورهای مختلف نشان داده است که موفقیت در این دوره تنها زمانی امکان‌پذیر است که گروه‌های اجتماعی فعال به ویژه زنان و خانواده‌ها در فرآیند بازسازی مشارکت داشته باشند (Bouta et al., 2005).

زنان در دوران جنگ معمولاً مسئولیت‌های سنگین‌تری در مدیریت خانواده و برقراری ثبات عاطفی بر عهده می‌گیرند و این تجربه آنان را به کنشگران کلیدی دوران پساجنگ تبدیل می‌کند (UN Women, 2015). دختران نیز در این دوره نقش مهمی در شکل‌دهی به هویت اجتماعی نوین و انتقال ارزش‌های صلح دارند (اعزازی، ۱۳۸۷). از سوی دیگر، خانواده مهم‌ترین نهاد حمایتی و روانی جامعه است که می‌تواند بازسازی نسل جدید را هدایت کند. در این مقاله، نقش این سه گروه با توجه به تحولات خاص دوره پساجنگ بررسی می‌شود.

۱. نقش زنان در بازسازی اجتماعی پس از جنگ

۱-۱. زنان به عنوان محور پیوند اجتماعی جنگ موجب گسست در روابط اجتماعی می‌شود. زنان با مشارکت در شبکه‌های محلی و گروه‌های داوطلبانه، این پیوندها را ترمیم می‌کنند. (Bouta et al., 2005) کنشگری آنان سبب تقویت اعتماد عمومی و بازآفرینی همبستگی می‌شود.

۲-۱. مشارکت اقتصادی زنان تخریب ساختارهای اقتصادی در جنگ، فرصت‌هایی برای مشارکت زنان ایجاد می‌کند. زنان در صنایع کوچک و تعاونی‌ها باعث افزایش تاب‌آوری اقتصادی خانوار می‌شوند (World Bank, 2005). این امر منجر به ارتقای استقلال مالی و منزلت اجتماعی آنان می‌گردد (توسلی، ۱۳۸۵).

۳-۱. زنان و ترویج فرهنگ صلح زنان به عنوان مربی و معلم، ارزش‌هایی چون مدارا و همزیستی مسالمت‌آمیز را در جامعه گسترش می‌دهند (UN Women, 2015). حضور آنان در نهادهای آموزشی باعث نهادینه شدن گفتمان صلح می‌شود.

۲. نقش دختران در شکل‌گیری نسل آینده

۱-۲. دختران و هویت اجتماعی نوین: دختران با حضور در مراکز آموزشی به تولید هویت جدید مبتنی بر صلح کمک می‌کنند (اعزازی، ۱۳۸۷). این امر از بازتولید خشونت و چرخه‌های جدید تعارض جلوگیری می‌کند.

۲-۲. توانمندسازی و توسعه پایدار: آموزش دختران از مؤثرترین راهبردهای

توسعه پساجنگ است؛ افزایش تحصیلات آنان می‌تواند نرخ فقر را در جوامع آسیب‌دیده به شدت کاهش دهد. (UN Women, 2015)

۳. خانواده به‌عنوان هسته ثبات

خانواده در شرایط ضعف نهادهای رسمی، نقشی حیاتی در ایجاد امنیت ایفا می‌کند (عمادی، ۱۳۹۰). همچنین با حمایت عاطفی، آسیب‌های روانی ناشی از جنگ را کاهش داده و نسلی مسئولیت‌پذیر تربیت می‌کند (توسلی، ۱۳۸۵)

نتیجه‌گیری

بازسازی جوامع پساجنگ نیازمند مشارکت فعال زنان، دختران و خانواده‌هاست. زنان در تقویت سرمایه اجتماعی، دختران در ساخت آینده و خانواده در ایجاد ثبات روانی نقش کلیدی دارند. رفع چالش‌هایی مانند تبعیض و کمبود منابع برای توانمندسازی این گروه‌ها، الزامی است (Moser & Clark, 2001). ---

منابع و مآخذ

۱. اعزازی، شهلا. (۱۳۸۷). جامعه‌شناسی خانواده: با تأکید بر نقش، ساختار و کارکرد خانواده در دوران معاصر (چاپ ششم). تهران: انتشارات روشنگران و مطالعات زنان.
 ۲. توسلی، غلامعباس. (۱۳۸۵). جامعه‌شناسی توسعه. تهران: انتشارات سمت.
 ۳. عمادی، محمدحسین. (۱۳۹۰). جامعه‌شناسی جنگ و پیامدهای اجتماعی آن. تهران: انتشارات سمت.
- کتاب‌های لاتین

- ۱ - Bouta, Tsjeard, Frerks, Georg, & Bannon, Ian. (2005).
- 2 - Gender, Conflict, and Development*.
- 3 - Washington, DC: World Bank. - Moser, Caroline O. N., & Clark, Fiona C. (Eds.). (2001).
- 4 - Victims, Perpetrators or Actors? Gender, Armed Conflict and Political Violence.
- 5 - London: Zed Books.

گزارش‌ها و منابع لاتین

- 1 - UN Women. (2015).

2-Preventing Conflict, Transforming Justice,

3 – Securing the Peace: A Global Study on theImplementation of United Nations Security Council Resolution 1325

4 – New York: UN Women